

Tørnæs (V):

På venstres vegne vil jeg gerne takke statsministeren for en særdeles fyldig og god redegørelse.

Det sporskifte i dansk politik, der blev indledt for et år siden med dannelsen af firkløverregeringen, har allerede givet sig udslag i gode resultater med hensyn til forbedring af samfundsøkonomien, bedre resultater, end selv de mest optimistiske havde forestillet sig. Her skal blot nævnes rentefald, kraftig afdæmpning af inflationen, betalingsbalanceforbedring, faldende underskud på statens budgetter. Det er måske i virkeligheden det allervigtigste ved genopretningen af dansk økonomi, at befolkningen og erhvervslivet og udlandet klart har kunnet se, at der er tale om en ændret politik, der også har givet sig udslag i en stabil kronekurs.

Det er resultater, der er grund til at lykønske regeringen og de partier, den har samarbejdet med, især det radikale venstre og fremskridtspartiet, med. Der er ingen tvivl om, at de partier, der fornærmet har afholdt sig fra at tage et medansvar for den økonomiske genrejsning, vil blive straffet herfor.

Der er således ingen grund til at tage venstrefløjspartiernes, herunder socialdemokratiets, surhed særlig alvorligt. »Asociale nedskæringer« er den standardkommentar, de har haft til de nødvendige besparelser. Er det asocialt, at de, der i samfundet har bedst råd, yder en ekstra indsats også med hensyn til betaling på sundhedsområdet? Er det asocialt at sikre pensionisters realløn? Er det i det hele taget asocialt at føre en politik, der sikrer det økonomiske grundlag for et socialt sikringssystem, der er uden sidestykke i verden? Nej, det er selvfølgelig ikke asocialt.

Den voldsomme stigning, som vi oplevede i arbejdsledigheden under den tidligere regering, er heldigvis blevet betydeligt reduceret, men det er nødvendigt, ikke alene at stigningen i arbejdsløsheden bringes til ophør, men også at vi i fremtiden kan opleve et fald i arbejdsledigheden.

Der er forskellige vurderinger af, hvornår et sådant fald i arbejdsledigheden kan indtræde, men én ting står fast: der må gøres den allerstørste anstrengelse for, at det private erhvervsliv virkelig kan ekspandere for virkelig at danne grundlag for ny økonomisk vækst, som er en afgørende forudsætning for

fornyét fremgang i produktion og beskæftigelse.

Det vil være yderst tvivlsomt, om en generel nedsættelse af arbejdstiden, selv om den sker uden lønkomensation, kan give nogen mærkbar forbedring af beskæftigelsessituationen. Men givet er det, at en betydelig større grad af fleksibilitet på arbejdsmarkedet ville kunne øge beskæftigelsen. Større udbredelse af såvel deltid som flekstid vil givetvis kunne medføre betydelig bedre udnyttelse af produktionsapparatet og hermed også øge beskæftigelsen.

I en situation med alt for mange arbejdsløse er det aldeles uacceptabelt, at organisationsstilhørsforhold kan forhindre nogle i at påtage sig et arbejde, som de i øvrigt er kvalificerede til at udføre. En sådan organisationsvang er under alle omstændigheder uacceptabel, og i en situation med så mange arbejdsledige, hvor eksklusivaftalerne virker som en klar hindring for nogle i at få arbejde, nærmer det sig det helt groteske. Vi må derfor i venstre gå ud fra, at en vedtagelse i Europarådet om at bringe disse forhold til ophør bliver fulgt op af en nødvendig dansk lovgivning. Det er hverken anstændigt eller hensigtsmæssigt at tvinge til et bestemt organisationsforhold som betingelse for at få arbejde.

De begyndende tegn på en forbedring i erhvervslivets investeringslyst skal styrkes. I den forbindelse er det vigtigt, at den iværksættertradition, vi har i Danmark, bevares og styrkes. Dansk erhvervsliv er i høj grad præget af virksomheder, der er startet i det små af enkeltpersoner, og som efterhånden har vokset sig større. Det er vigtigt for samfundet at fastholde denne iværksættertradition. Etablering af nye virksomheder sikrer en konstant udvikling og fornyelse i erhvervslivet og samfundet generelt. De mindre virksomheder sikrer befolkningen en vidt forgrenet og decentral serviceforsyning og er i øvrigt rammen om en værdifuld livsform.

Adskillige træk i samfundsudviklingen peger imidlertid i retning af, at tilbøjeligheden til at starte nye virksomheder vil være aftagende i de kommende år. Personer med længerevarende teoretisk uddannelse starter meget sjældent egen virksomhed. Spørgsmålet er, om vort uddannelsessystem, herunder især de videregående uddannelser, i alt for høj grad er indrettet på at uddanne lønmod-